

יחא דאי גמסו סגלואס כדר משה לוחה דמיס ומסר. וזי גמסו
פסיקא אפילו שקבע לו זמן מותר וזה טעם חרף ויכון אבל לא
ישיחי סומך עליו לעשות מעשה לאסור ממונה אלס בסגלרשות שאר
טעמים לעשות מהס סנייני לפסוק כדעס הפוסקים ז"ל כס
ולא כדעס הרב ז"ל. סילך רואס איז מיען שמעון לראובן דינר
סב בס' עוממים כל דינר כאשר כחוב בשטרן. ואין כאן סמס
ביעס שלל הלכו בדבר להסמיר אלל לסל. ואלע"ז כחבוי. דוד
ו' איז זמל

וְאֵלֶּיךָ רָחֵם (קפ"ו) עַל שֶׁאַחַת עַל עֵינֵי הַדּוֹשָׁה אֲשֶׁר דָּרַשׁ דְּרָשׁ
שִׁיטְרָאֵל הִיוּ חוֹשְׁבִים שֶׁמֶרְע"ס הִיא אֱלֹהִים כִּנְדָּה
וְחִבְתִּי לָךְ כִּמָּה יֵשׁ בְּסִבְרָא וְ מַסְדּוּפִי וְסוּזוּף . אֲנִי אֲנִי שִׁבְחִיתִי
יֵשׁ לְלַמֵּד עֲלֵיו קָלָה זָכוֹת שֶׁלֹּא אֲמַר כִּן אֱלֹהִים עַל עֵרֶב רֶב . יֵשׁ
יְקֻדָּקְתִּי בִלְטוּנִי שִׁבְחִיתִי קָלָה זָכוֹת וְהִאֲמַחַת הוּא שֶׁהוּא קָלָה מִן סִקְלָה
וְנִפְתִּי חֲדָבְרִים אֵלֶּי נִקְרָא אֲלֵלֵי אֲבֹדוֹת שֶׁל דּוּפִי לֹא רָאִיתִי לִסְמִירָה
וְנִפְתִּי מִמֶּנִּי . כִּי לֹא לֹחֵם לְבַד הִיא רָאִיתִי לִסְכִּיחַ אֱלֹהִים לְכָל הַדּוֹרִשִׁים
וְנִבְלָאִים מֵאֲחֹתָם שֶׁבְּדוּשִׁים מִלִּבָּם דְּבִירִים לִסְכִּיחַ וְלִסְכִּיחַ סִמְקִירָה
וְנִפְתִּי לְגַמְתִּי . וְמִדְרָשׁ רַז"ל קְדוּשָׁתוֹ מֵאִיִּירִים לִירוּת נִרְיֹתוֹ וְיִבְלִי
דְּבִירִים יִסְכִּיקוּ וְכִיָּה לִירִךְ לִסְכִּיחַ בִּזֵּם לַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ סִפֵּר וְיִדְעִיתִי
יֵשׁ דְּרִי יִבְלִיחֵי אֵת מִי שִׁיטְנוּ וְאֵת מִי שֶׁאִינוּ וְלִיִּירִי לְכוּ מִרְיִיחֵי .
לְכָן בְּחִירָתִי שֶׁחִיִּיקָה וְלַעֲנִין אֵת זֶה הַדּוֹשָׁה רָחֵם לַעֲשׂוֹת שֶׁדָּבָר
נִבְנָה כְּבוֹדוֹ שֶׁל מֶרְע"ס וְקוֹלֵל כֶּסֶם שֶׁנִּפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים כִּךְ נִפְרָעִין
מִן הַנִּבְכּוּדִים כְּדִלְחִיתָ בְּהִגְרָה בְּדוּכִיתִי עֹבֵדָה וְעַלֵּם בְּדַעֲתִי לִחְקוֹן
וְאֵת אֲשֶׁר עוֹלָה בְּחִמְרִי שֶׁעֵרֵב בִּרְשָׁתוֹ כִּן בְּלִבָּם וְלֹא הִיוּ נִוֹסְגִין בּו
וְנִבְכָּה אֲלֹהֵת וְהָאֵל הִיוּ מוֹדִיעִים הַדָּבָר לְשׁוֹם אֵדֶם . זֶלֶא אֲמִירָתִי כִן
וְנִפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים אֲלֵלֵי בִזְנוֹן שֶׁבְּדוּשִׁים אֲרָחֵם מִמֶּנּוּ וְנִוֹסְגִים כֶּסֶם
וְנִוֹסְגִי אֲלֹהֵת . זֶה הָאֵלִים אֵלֵּי כִיּוֹן עֹמֵר שֶׁאִינוּ עוֹבְדִים אֲחֵרִים אֱלֹהִים
וְהִיוּ חוֹשְׁבִים שֶׁהִיא אֱלֹהִים אֲנִי דְּכִיבִי לַמֶּנֶן שֶׁהוּא אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְכָלֵּם . הִיא מִלִּי לְבָדִי הַעוֹבֵד שֶׁנִּפְרָעִין מִמֶּנּוּ עַל מַחֲשַׁבֶּתָּה ע"י
וְנִבְלָה לְבָדִי הַעוֹבֵד אֵין נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ אֱלֹהִים שֶׁעוֹבְדִין אֲחֵרִים בְּשׁוֹמֵל
וְנִבְכּוּדָה מִן הַעוֹבְדוֹת וְלִישָׁנָה הִיא דִּיִּיקָה . כִּךְ עַלֵּם בְּדַעֲתִי לִחְקוֹן
וְנִפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים אֲלֵלֵי בִזְנוֹן שֶׁבְּדוּשִׁים אֲרָחֵם מִמֶּנּוּ וְנִוֹסְגִים כֶּסֶם
וְנִוֹסְגִי אֲלֹהֵת . זֶה הָאֵלִים אֵלֵּי כִיּוֹן עֹמֵר שֶׁאִינוּ עוֹבְדִים אֲחֵרִים אֱלֹהִים
וְהִיוּ חוֹשְׁבִים שֶׁהִיא אֱלֹהִים אֲנִי דְּכִיבִי לַמֶּנֶן שֶׁהוּא אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְכָלֵּם . הִיא מִלִּי לְבָדִי הַעוֹבֵד שֶׁנִּפְרָעִין מִמֶּנּוּ עַל מַחֲשַׁבֶּתָּה ע"י
וְנִבְלָה לְבָדִי הַעוֹבֵד אֵין נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ אֱלֹהִים שֶׁעוֹבְדִין אֲחֵרִים בְּשׁוֹמֵל
וְנִבְכּוּדָה מִן הַעוֹבְדוֹת וְלִישָׁנָה הִיא דִּיִּיקָה . כִּךְ עַלֵּם בְּדַעֲתִי לִחְקוֹן
וְנִפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים אֲלֵלֵי בִזְנוֹן שֶׁבְּדוּשִׁים אֲרָחֵם מִמֶּנּוּ וְנִוֹסְגִים כֶּסֶם
וְנִוֹסְגִי אֲלֹהֵת . זֶה הָאֵלִים אֵלֵּי כִיּוֹן עֹמֵר שֶׁאִינוּ עוֹבְדִים אֲחֵרִים אֱלֹהִים
וְהִיוּ חוֹשְׁבִים שֶׁהִיא אֱלֹהִים אֲנִי דְּכִיבִי לַמֶּנֶן שֶׁהוּא אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְכָלֵּם . הִיא מִלִּי לְבָדִי הַעוֹבֵד שֶׁנִּפְרָעִין מִמֶּנּוּ עַל מַחֲשַׁבֶּתָּה ע"י
וְנִבְלָה לְבָדִי הַעוֹבֵד אֵין נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ אֱלֹהִים שֶׁעוֹבְדִין אֲחֵרִים בְּשׁוֹמֵל
וְנִבְכּוּדָה מִן הַעוֹבְדוֹת וְלִישָׁנָה הִיא דִּיִּיקָה . כִּךְ עַלֵּם בְּדַעֲתִי לִחְקוֹן
וְנִפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים אֲלֵלֵי בִזְנוֹן שֶׁבְּדוּשִׁים אֲרָחֵם מִמֶּנּוּ וְנִוֹסְגִים כֶּסֶם
וְנִוֹסְגִי אֲלֹהֵת . זֶה הָאֵלִים אֵלֵּי כִיּוֹן עֹמֵר שֶׁאִינוּ עוֹבְדִים אֲחֵרִים אֱלֹהִים
וְהִיוּ חוֹשְׁבִים שֶׁהִיא אֱלֹהִים אֲנִי דְּכִיבִי לַמֶּנֶן שֶׁהוּא אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְכָלֵּם . הִיא מִלִּי לְבָדִי הַעוֹבֵד שֶׁנִּפְרָעִין מִמֶּנּוּ עַל מַחֲשַׁבֶּתָּה ע"י
וְנִבְלָה לְבָדִי הַעוֹבֵד אֵין נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ אֱלֹהִים שֶׁעוֹבְדִין אֲחֵרִים בְּשׁוֹמֵל
וְנִבְכּוּדָה מִן הַעוֹבְדוֹת וְלִישָׁנָה הִיא דִּיִּיקָה . כִּךְ עַלֵּם בְּדַעֲתִי לִחְקוֹן
וְנִפְרָעִין מִן סִבְכּוּדִים אֲלֵלֵי בִזְנוֹן שֶׁבְּדוּשִׁים אֲרָחֵם מִמֶּנּוּ וְנִוֹסְגִים כֶּסֶם
וְנִוֹסְגִי אֲלֹה

צמו שכתבנו . וכל שכן במה שכתבתי שזמן הפירעון אחרי שנים
אין קוים אותו אלא לשער שנים ופירעון אותו לשער שנים .
ולזה כעטם של ילא השער לא שאני לו בין אם השער הוא בלואה
או פסיקא בכל גוונא מותר וזמן לו דינרי בששים . אבל אני מלאחי
לזה השער פירכא ממקום אחר ששרי קבע זמן לפירעון . וכתב
הרב רבינו משה בר מיימון זכורנו לזכרה דדוקא סהם לוינ בלא
בשלא אבל אם קבע זמן להלוואה אסור . וכן כתב פעמים שלש .
ומשמע לי מדבריו דדוקא בלוינ בלא בשלא סהם הכי אבל גבי
פוסקין על שער שבשוק לא כתב חנאי זה . ומשמע דבכל גוונא
מותר וסבין ללא לוסוף עלה . ונראה לי בטעמו של דבר דמיון שסוף
דרך. בלואה החמירו עליו דאם קבע לו זמן מיחוי כרביה אבל דרך
מקח וממכר דהיינו פוסקים על הפירות אפילו אם קבע לו זמן לא
מיחוי כרביה כיון דלא אסרה חרס רביה דרך מקח וממכר . הילכך
בגדון דידן אי הוי דרך מקח וממכר ניחא אבל אי הוי דרך בלואה
כאשר נראה מלשון השער קמיא לוינ דקבע לו זמן אסור לדעת
הרב ז"ל וז"ל וכן בשאר פירות לא לוינ אוסר עד שיטעם אוסר
דמים . ואם לזה ולא עשה אותם דמים וכו' אעפי' שיש לו מאוחר
המין או שהיה השער קבוע בשוק הרי זה אסור להלוות פירות
בפירות על זמן קבוע אלא לזה סהם ופירע סהם וכו' לזה פירות
על זמן קבוע אם הוולו מחזיר לו פירות בזמן שקבע ואם הוקדו
גוונא לו דמים כמו שהיו שוים בשעת בלואה עכ"ל . והבא נמי אם
יראה לראובן לקחת הדינר בששים ואחד כרי זה מקח חדש ומותר
לוא לא יראה יתן לו עוממיים בכל כסף ששים דכל דינר לדעת הרב
ז"ל . ואם בגדון דידן נמי שרי שיטעם אותם דמים שחמר לו לערך
ששים הדינר . וז"ל הלאם כך הוא אם לא היה חזיר ומתנה שיפרע
לו בדינרי זהב נמאם שהלווה זהב בזהב . ומע' בלאגר לו שבעה שפרע
הדינר חנאי הוא אבל אינו מועיל דכל ריביה חנאי היא ובחורה
אחרת . והוי יודע שאעפי' שכתבתי זה אין דעתי נוחס לפסוק
בדעת ה"באב"ם ז"ל בזה חדא דלא מסתבר טעמיה דמה לי קבע
זמן מס לי לא קבע זמן כיון דאיסור סהם בשלא דרבנן הוא לא
הלכו בדבר להחמיר אלא לסקל . וחו דמתניתין נמי לא דייקא הכי
דקמיא לא ימאיר אדם לחזירו בלוינ כור חמיס ואני נוחן לך לגורן
דעוממא דלין לו ולא היה השער אבל יש לו שווא השער מותר
אעפי' שקבע לו זמן דומיא דמתניתין דקמי נד גלגור . ויהי דמסקנא
דגמרא לא משמע הכי דגרסינן וכן הלכתא דלוינ סהם ופירעין
סהם על שער שבשוק . משמע דסהם דקאמר לא על קביעות זמן
קמי אלא סהם על שער שבשוק קאמר בלא פסיקת דמים . וחו
דכל הפוסקים חלוקין עליו דהא ה"ב ר' (יורק) [יחא] אלפסי ז"ל
כתב הוי מימרא סתמא והרשב"ד ז"ל השיג עניו ואמר חידוש זה
לא משמעו מוטל אלא אם יש לו וכו' ואפילו לזמן קבוע עכ"ל .
וגם ה"ב רשב"א ז"ל כתב שכל קביעות זמן שפרעון לחופלה הלוה
הוא שאין סתמא יכול לפרוע בנתיים אבל אם בלא לפרוע בנתיים
פורע שאין אדם עשוי לפרוע תוך זמנו משמעו אבל אין אדם רשאי
לפרוע תוך זמנו לא משמעו עכ"ל . וגם הרב מגיד מבין ז"ל כתב
וכבר הראתי פנים לדברי רבינו משמע דכראה לו פנים אבל לגבי
דינא כרב והרשב"א בבירא ליה . עוד אני לומר כי בגדון דידן אפילו
הרב ז"ל מודק דעטמו ז"ל הוא שכל שזה קובע זמן למס שהוא
מפירעונו ומוזיל נראה שדעתו שבאותו הזמן יתייקר ויחזק שלא
יפירעו בלוי תוך זמן זמנו ומפני כך אסור . ובגדון דידן לא שייך האי
דמיון דלא דרך הוה להשייקר לזמן ידוע אם בלא לפרוע בנתיים
והנהי קרה פהם וכו' משמע דמקרה הוא ואין דרך להשייקר .
ודשנלמא תבואה או פירות ה' יכן להשייקר ולהעלות הרבה אסור
לדלכי קבע לו זמן כדי להרויח . אבל דינרי זהב אין מתייקרין על
אלא עד עוממי . ואם סדוי בלא ביעור ספק זה סיחרון
ידמוק ראשו עד שיגיע זמנו . עוד יש להקשות דמלוה וז ארכבו
אחריהם רכסי בלואה פסיקא . כיול הלוה לו חמש מאות דינרי זהב
ועשה אותם דמים לערך ששים עוממיים סדינר . ובאוחס . העוממיים
פסק שיחן לו כי כך דינרי זהב וזה הוא חנאי שגלגור . והנחה

יבאש את עלבון נתינו וכל ישראל נקיים :

אף רמז (קפט) **שאלה** שאלת ממני אודותך דעתי במי שחולק ספק ממזר אם יכול לישא שפחה

למזר, וכן זרעו דילמא ודאי ממזר דאסור לבא בקהל מן התורה עמו לו חקוק וז' אבל בספק ממזר שהוא מותר לבא בקהל מן התורה לא עשו לו חקוק ואסור לישא שפחה אלא גזירה ויטו בניו כמורה :

תשובה דבר ידוע כי איסור השפחה אינו פלוגתא ואי סדור איסור תורה כי דרבנן כי אנהלום סגור כלל בכלל לא

תהיה קדשה הבא על השפחה וא"כ איבא בשפחה איסור לחו וכן פסקו מקלח. אבל הרמב"ם ורוב הפוסקים אשר חזו נמשכים אחריהם

פסקו דאיסור שפחה מדרבנן ולא תהיה קדשה היא אזהרה שלא יבוא על הפנים דרך זנות ואזהרה לבית דין שלא יניחו נאשה מופקרת

ומוכנת לזנות כדמשמע פשטיה דקרא לא תהיה קדשה מזומנת לכך לא יתיר קדש. והט"ז דכתב הרב רבינו משם בר מיימון פרק

י"ב מהלכות איסורי ביאה הרי אנהלום סגור כלל בעילת עבד ושפחה בכלל לא יהיה קדש ולא תהיה קדשה לחו משום דכתיב לא יבא

שכניו הוא ז"ל כתב בלוחו הפקד בעצמו דאיסור שפחה מדרבנן אלא לספוג באיסור השפחה כתב כן ונתן עטם לדבר שהרי ההירה

הרורם שפחה לעבד עבדי ואם היחה איסור תורה לא תחיר תורה להוכיח על הפתחו פשע שהרי עבד עבדי חייב בכל מלות שבתורה.

ויש לתקן לדברי המחברם שהוא היתר מכלל איסור כמו שפיעו בכמה מקומות התורה אסורו וכתורה היתרו. ולרבי שמעון דרבי

עטמה דקרא הוא עטם משמע עבדים שגזר יטו בניו עבדים מרם בעד מרה. עוד דכתיב לרשע שלא חייבה תורה מלקות אלא

סיבה דהיא שפחה נחפזת לאיש וגם זו איפשר לתקן דשפחה נחפזת איבא קרבן ומלקות אבל שפחה גרידא מלקות גרידא ומכל מקום

הלכה הוא דאין בשפחה אלא איסורא דרבנן ואם כן לפי שעה זו אין מקום לשאלה דאין איסור שפחה אלא מדרבנן הם אמרו

ובם אמרו שהיה מותר למזר משום חקנה זרעו ומס לי ממזר ודאי ומה לי ספק כולל לריכים חקנה למזר זרעם. אבל השאלה

תפול לדעת האומרים דלרבה בשפחה איסור תורה ולא תהיה קדשה ואם כן גם בודאי גם כן תפול השאלה שהרי ממזר חייב ומותר

על כל איסורין שבתורה ולא תהיה קדשה בכלל ואם כן איך רחירו לו ד"ל לישא שפחה ולעבור על לאו לא תהיה קדשה בקום עטם.

קושיא זו תירעו המפרשים בשם רבינו חס דממזר אינו בכלל לא יהיה קדש שהרי מקדשות הוא בא וכיון שכן קדשה מותרת לו ואינו

עובר משום לא תהיה קדשה ומעשה יש מקום לשאלה דודאי ממזר אינו בכלל לא תהיה קדשה אבל ספק ממזר דילמא כשר הוא והיו

בעל לא תהיה קדשה ואחם ממזר בשפחה שהוא אסור עליו מן התורה. עוד יש עטם אחר לאסור הספק ממזר בשפחה דאיפסיקא

הלכתא ודאי ממזר אסור לבא בקהל [ספק מותר] מה"ט אלא משום מעל עשו ביחוסין אסורו בקהל וכיון דם' ממזר אינו ליה חקנה מה"ט

איך יחירו לו לבוא על השפחה כיון דאסירה מדאורייתא. ובשאלה גרעה (הרמב"ם) [הרמב"ם] ז"ל שהוא כובד ואחרים עמו דכל הוכיח

דלמדין ספיקא דאו' [לחומרא] באי חומרא מדרבנן הוא עטשו הספק ודאי נחמירי אבל מן התורה מותר הוא דלא אסרה תורה אלא

סודאי אלא הספק לא אם כן זה הספק מותר מן התורה בשפחה דהרי לא היו בכלל לא יהיה קדשה אלא רבנן אסורו מפני הספק

ימשום חקנה זרע שנקים אדמיה ויהיה מותר בשפחה וא"כ האו לו רבי קולי דמתוך אסדדי מפני ספיקו אחת מתירו לבא בקהל ומפני ספיקו אחת מתירו בשפחה. הא לא קשיא דלא מפני

הספק אחת מתירו לבוא בקהל אלא מפני גזרה הכתוב ממזר ודאי לא יבוא ספק ממזר יבוא. תדע דהא מן התורה ממזר מותר

אזן ישראל בשפחה והם אמרו בספק למזר זרעו שפיקן ליה חדינה דאורייתא ויהיה מותר לבוא על השפחה אבל לדעת הפוסקים דכל

הוכיח דלמדין ספיקא דאורייתא לחומרא הוי איסורו מן התורה סולק זה הספק אסור מן התורה בשפחה איך יש כח ביד חכמים

לעקור דבר מן התורה בקום עטם. ויש לומר דכיון שראו חכמים שהסור הקילה באיסור ממוזר ואילו הכא לקולא וככא לקולא שהתירם

את ספק ממזר בממזרם ודאי והתירם חזרו לבוא בקהל אף ע"ג דבשאר איסורין אוליין בכו לחומרא מן התורה ראו גם כן עטם

חקנה זרעו להחירו בשפחה ולעשותו כודאי ממזר משום חקנה באשר עשהו אותו תורה ודאי ממזר להחירו בממזר :

כללא דמלחא דאולי רבנן לקולא ועשו אותו כודאי ממזר ולא יהיה בכלל לא תהיה קדשה משום חקנה זרעו ואט"ז

דאין להם כח לעקור ד"ט בקום עטם [סכא הס] לא עקרו (חדא) שהתורה בעצמה עקרה אותו מדיו שדרי כיון דכל ספק אוליין ביה לחומרא

מה"ט לא היה מריו שחמירי שחוקי בבת ישראל משמע דאוליין לקולא איבאו נמי אולי לקולא להחירו בשפחה. וא"כ מה ראו

להחירו בשפחה משום חקנה זרעו יניחו אותו כדיו דאורייתא ויהיה מותר בבת ישראל. הא לא קשיא דאפילו שהוא מותר בבת

ישראל עדיין זרעו כמורה ספק אבל השתא נתקנו בניו לגמרי והם גרים גמורים. וכו' דמשום מעלם עשו ביחוסין אסורו בבת ישראל

ומשום חקנה זרעו החירו לו לישא שפחה. וכל מה שכתבתי הוא לדעת המפרשים שרולי' ליישב בדברי ר' ערפון דלמזר יכולין ממזרים

למזר את זרעם אמרי ואפילו לדעת אנהלום סגור דאנהלום ס"ל דכרי אלעזר דלמזר כרי זה עבד וממזר ולא קיימא לן ביה

דהוי איפסיקא הלכתא בדיה בר' ערפון ואפילו לכתחלה אמרי ר' ערפון ולרבי ערפון אפשר דס"ל דאין עבד ושפחה בכלל לא יהיה

קדש אלא איסורם מדברי סופרים ולפיכך יכולין ממזרים למזר את זרעם ואיפסיקא הלכתא כותיה ואפילו לכתחלה. ומדאין דברים

דלכ"ע אין חילוק בין ממזר ודאי לספק ממזר להא מילתא והיינו דלא לשחמי' אחד מהמפרשים לנתנו חלוק זה. וכל שכן כי נדון אשר

שאלת עליו אי ידעתי עיקרן של דברים ולא הוי ספק ממזר אלא ודאי ממזר שהרי שם שם זה אמרה אשת איש ואילו הם בני

ובאו עליהם איובים והרגו את מי שהרגו ושבו אותם וספק נכדנו ספק לא נכדנו לא נקרא זה ספק אלא הוי בחזקת אשת איש

דלכ"ע כל אשה שיהא בעלה והלך למדינת הים תקרא אותה ספק והא דאולי ליחא ולא נקרא ספק אלא שהם אומרים מה ושיים

אומר א לא מה וכיוצא בזה ובחזקת אשת איש היחה עומדת וכולד ממזר ודאי ולא ספק. ומכל מקום אפילו שיהיה ספק מותר בשפחה

למזר את זרעו וכדכתיבנו וכו' לא ינידי. וקנראה לעניות דעתי כתבתי :

אלף רמ (קפט) **שאלה** שאלת ממני אודותך דעתי באשה שנחלמנה והובעת כחובתה מן

היורשים והם רואים ליתן לה כחובתה אבל אינם רואים להשביעה כדי שאל תמות לא ירשו אותה יורשים מלד אביה דקיימא לן אין

חכם מוריש שבעה לבניו ופירושא אין חכם מוריש לירשיו ממון שחייב להשבע עליו והאשה אומרת שהיא רואה להשבע ולהכניס

דנתינה לבצל ופשיטתיהו לא יפטרו אותה משביעה כל שיהיה אותה בעלה אם האחרון או יורשים מלד אביה :

תשובה הדבר ברור שהדין עם האלמנה כי בשעה שמת בעלה זכתה כחובתה אלא משום דקיימא לן דאין נפרעין

מנכסי יתומים אלא בשבועה חייבהו רבנן שבעה וכלי היא אומרת לקיים מה שאז רבנן ואם הם אינם רואים להשביעה לא מפני זה

יפסידו יורשיה או הבאים מבחם לפיכך באה לבית דין ושבעת אפילו שלא מדעתה וכותבין לה ב"ד איך נשבעה חזקה בנכסים